Book review: Άλικες σιωπές - Κλαίρη Θεοδώρου

Συντάχθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2018.

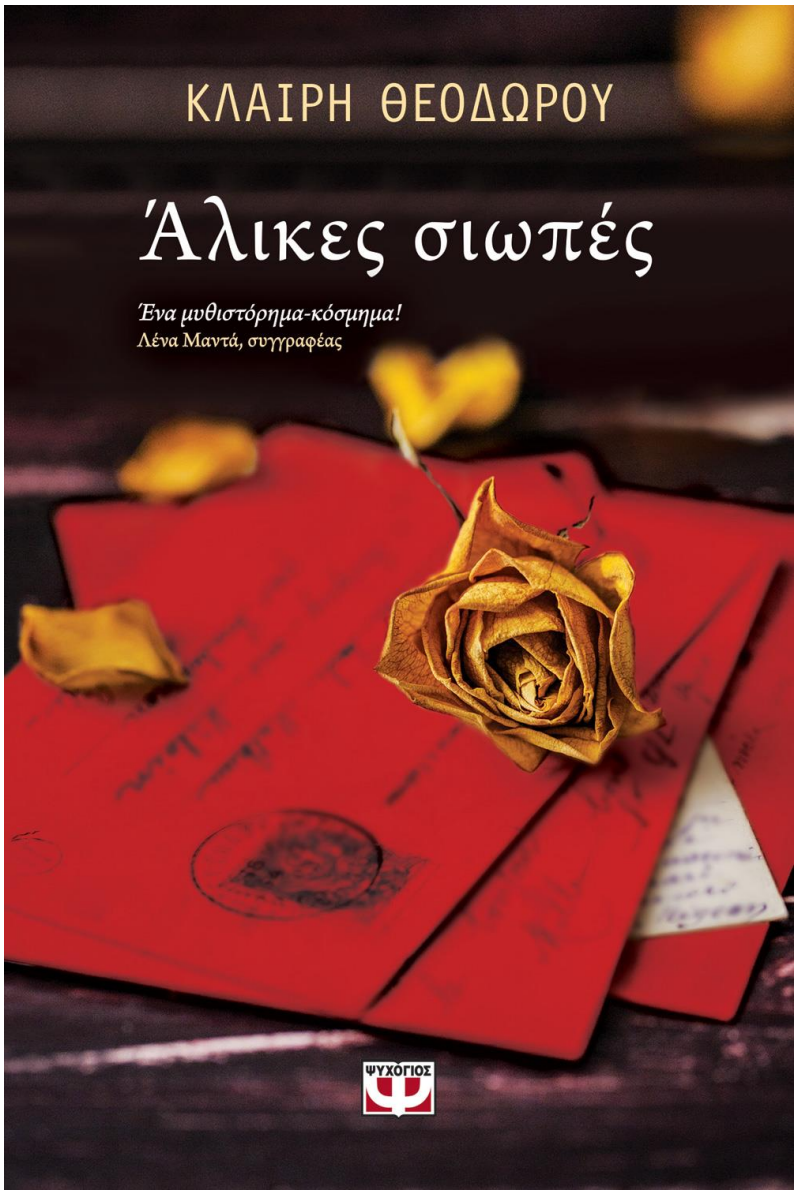

Οι «Άλικες σιωπές είναι το τρίτο βιβλίο της Κλαίρης Θεοδώρου και τοποθετείται στην Θεσσαλονίκη του 1935. Η Ηλέκτρα μια κόρη πλούσιου βιομήχανου της εποχής γιορτάζει τα δέκατα τρίτα γενέθλιά της όπου γνωρίζει τον Δημήτρη έναν αριστερών φρονημάτων νέο, γιο μιας υπαλλήλου του πατέρα της και κατά οχτώ χρόνια μεγαλύτερό της ο οποίος μάλιστα έχει γενέθλια την ίδια μέρα μαζί της. Ο έρωτας τους χρειάστηκε δευτερόλεπτα για να γεννηθεί και δεν έμελε να σβήσει ποτέ. Σε μια εποχή που τα πάντα καθορίζονται από την κοινωνική τάξη και τις

ιδεολογίες και μετέπειτα σε μια εποχή πολέμου προσπάθησαν να κρατήσουν τον έρωτα τους ζωντανό πληρώνοντας το τίμημα.

Είναι ένα μυθιστόρημα που εξυμνεί τον έρωτα, τον βάζει να περάσει δυσκολίες και να αναμετρηθεί με τις απώλειες, τον πόλεμο ακόμα και με τον ίδιο τον θάνατο. Η σχέση της Ηλέκτρας και του Δημήτρη περνάει από σαράντα κύματα όπως και η κατάσταση της χώρας. Περνάει από έναν άτυπο πόλεμο εκείνο της κυβέρνησης Μεταξά και των κομουνιστών, από έναν παγκόσμιο πόλεμο, μια κατοχή, έναν εμφύλιο και όμως αντέχουν. Η ερώτηση είναι για πόσο, και ποιοί ια είναι όταν ο πόλεμος θα έχει πια τελειώσει. Δανειζόμενη τα λόγια από το οπισθόφυλλο του βιβλίου *«Πόσες φορές μηδενίζει το ρολόι της ζωής; Πόσες φορές μπορεί να ξεκινήσει κανείς από την αρχή; Και πόσο "άλικο" μπορεί να είναι το παρελθόν, όταν εισβάλλει απρόσκλητο με τη μορφή τετράγωνων, κατακόκκινων φακέλων στο παρόν ανατρέποντας το μέλλον;»*

Πέρα από την ψυχαναλυτική σκιαγράφηση των χαρακτήρων, η Θεοδώρου μας παρουσιάζει . ύφος, το ήθος και το έθος μιας εποχής, πιάνει τον παλμό της κοινωνίας και η ζωή των ηρώων της είναι άμεσα συνδεδεμένη με τα ιστορικο-πολιτικά γεγονότα.

«Ναι του είπε κλαίγοντας από χαρά, με το πρόσωπο της να συσπάται από μια έκρηξη συναισθημάτων ευτυχίας, την ώρα που ο Μεταξάς απαντούσε ανέκφραστα στον Γκράτσι στα γαλλικά, τη γλωσσά της διπλωματίας αλλά και του έρωτα, θρηνώντας όμως από μεσα του και βουλιάζοντας στο σκοτάδι «Alors, c' est la guerre».

Με τον ψυχισμό και τη θερμοκρασία της συγκίνησής τους, αυτοί είναι που καθορίζουν κατά έναν τρόπο την Ιστορία, και η συγγραφέας μας την παραδίδει ολοζώντανη, να σπαρταράει από σελίδα σε σελίδα.

Απ' την πρώτη στιγμή νιώθεις το ιστορικό πλαίσιο να κυκλώνει τη δράση από παντού. Τα ιστορικά γεγονότα ταυτίζονται με τα μεγάλα γεγονότα της ζωής των ηρώων μας. Όλοι οι ήρωες με τον έναν ή τον άλλον τρόπο συμβάλουν στα γεγονότα και στο ξετύλιγμα της ιστορίας. Πολιτικά πρόσωπα προσκείμενα στον Μεταξά, μέλη της ΕΟΝ, Γερμανοί κατακτητές, μέλη του ΚΚΕ και αργότερα του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, προσωπικότητες όπως ο Νίκος Ζαχαριάδης και ο Άρης Βελουχιώτης που ουσιαστικά κινούν τα νήματα των ιστορικών γεγονότων και παράλληλα άθελα τους κινούν και την ζωή της Ηλέκτρας και του Δημήτρη, αφού τα γεγονότα τρέχουν και τους κατακλύζουν χωρίς όμως να τους εμποδίσουν στιγμή από το να ζήσουν απόλυτα και στο έπακρο τον έρωτα τους.

Υ.Γ. Μια φράση έμελε να σημαδέψει την Ηλέκτρα από την αρχή του έρωτά της με τον Δημήτρη που γυρνά συχνά στο μυαλό της μέχρι το τέλος «Θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία» (Ανδρέας Κάλβος, «Εις Σαμόν»)

Φαλίντα Παναγιωτίδη